

NATUURONTWIKKELING IN DE ZANDERIJ?

Marcel Taal

Tussen Katwijk aan de Zee, Katwijk aan de Rijn en de duinen van Berkheide ligt de Zanderij Westerbaan. Het is een in de 16e/17e eeuw voor zandwinning afgegraven duingebied. Tegenwoordig wordt het voor agrarische doeleinden gebruikt. Het ligt lager dan de omringende dorpen en het duingebied Berkheide en vormt een buffer tussen bebouwing en de duinen. Het is daardoor landschappelijk uniek te noemen. De gemeente Katwijk heeft de Zanderij echter aangewezen als woningbouwlocatie, waarmee het einde van het huidige gebruik en het landschappelijke karakter is bezegeld.

Vele Katwijkenaren rouwen al in stilte over het verlies van de Zanderij. Daarin hebben ze gezelschap gekregen van de natuurbescherming, de Stichting Duinbehoud voorop, wat overigens niet in stilte is gebeurd.

Om de bezorgheid te begrijpen moet u figuur 1 bekijken. Hierin is te zien hoe Katwijk op dit moment denkt de toekomstige bebouwing vorm te geven. De bebouwing van de Zanderij Westerbaan grenst direkt aan de duinen. Dit betekent een grote toename van de recreatieve druk op een nu nog rustig gedeelte van Berkheide. Daarnaast, en dat is nog veel ernstiger, gaat bij uitvoering van de Katwijkse plannen een ongeschonden en onverstoorde stuk duin verloren. Dit deel, de Schietbanen genoemd, wordt opgeofferd aan een weg die langs de nieuwe woonwijk gaat lopen. De voornaamste reden voor dit traject is dat Katwijk op deze manier alsnog een aanzet kan geven tot een weg die langs het zuiden van Katwijk aan Zee het dorp ontsluit. Uitvoering betekent een duidelijke en belangrijke schade aan de natuur. Dit nota bene op een plaats waar volgens het Natuurbeleidsplan, dat minister Braks in mei dit jaar presenteerde, juist natuurontwikkeling mogelijk is.

Alternatief

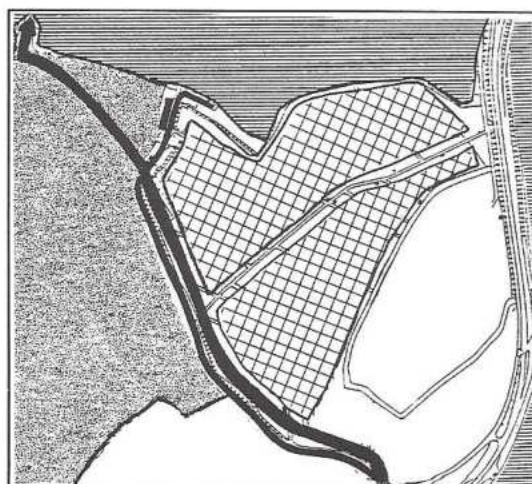
De Stichting Duinbehoud heeft op al deze aspecten in een zo vroeg mogelijk stadium willen inspelen. Dit betekent dat er niet alleen krachtig geprotesteerd wordt tegen de plannen zoals ze er nu liggen, maar dat er ook een alternatief plan is gemaakt. Uitgangspunt van het nieuwe plan is dat naast een gelijk aantal woningen als in de gemeentelijke plannen er ruimte wordt vrijgemaakt voor recreatie-opvang en natuurontwikkeling. Tevens mag de weg die het verkeer uit de woonwijk moet afvoeren niet langs of door de duinen gaan.

Dit alternatieve inrichtingsplan is globaal weergegeven in figuur 2. Duidelijk is te zien dat huizen en hoofdweg hierin zo ver als mogelijk van de duinen af zijn gesitueerd. De overgebleven strook vormt een buffer. Hierin zijn o.m. natuurontwikkeling langs de binnenduintrand, wandelrecreatie en wellicht ook een bezoekerscentrum mogelijk. Deze plannen zijn weergegeven in een rapport dat op 11 september, onder grote belangstelling, is aangeboden aan de gemeente Katwijk. De eerste reactie van de gemeente is dat men het initiatief weliswaar waardeert, maar haar eigen plannen ongewijzigd voortzet. Uiteraard is dit niet het einde van de discussie. De Stichting Duinbehoud is er zelfs van overtuigd dat ze haar gelijk bij provincie en Kroon zal krijgen (dit met het oog op eerdere uitspraken). Voorlopig stuurt zij aan op een bijstelling van de plannen door de gemeente zelf.

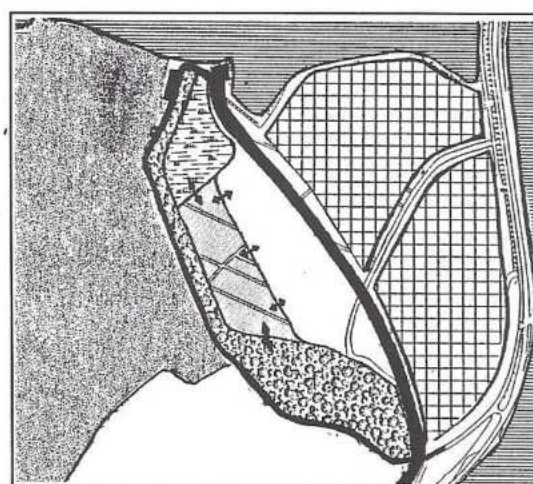
Belangstellenden kunnen het rapport: 'Natuur en Wonen in de Zanderij Westerbaan, een Ontwikkelingsvisie' (20 blz.) bestellen bij de Stichting Duinbehoud tegen onkosten (f 5,00 incl. porto, giro 350500).

Legenda

- ontwikkeld bos
- vochtig met duinbeek
- extensief begraasde weide
- bebouwing Zanderij
- huidige bebouwing Katwijk
- duingebied Berkheide
- hoofdweg Zanderij
- fietspad

Figuur 1: De voorstellen van de gemeente Katwijk.

Figuur 2: Het alternatief van de Stichting Duinbehoud.